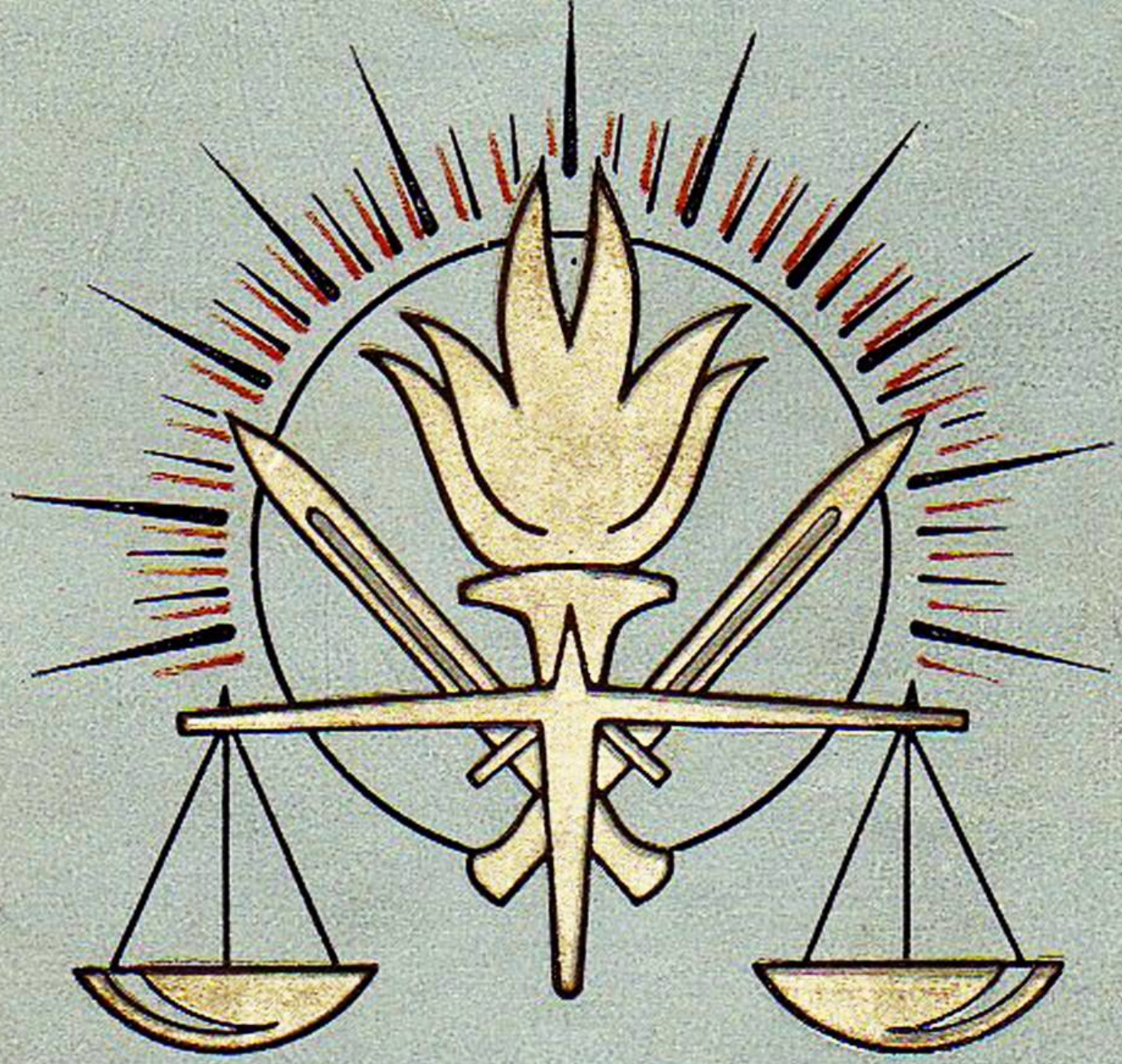

YASSIADA BROŞÜRÜ

Ekim 1960

YASSIADA BROŞÜRÜ

Ekim — 1960

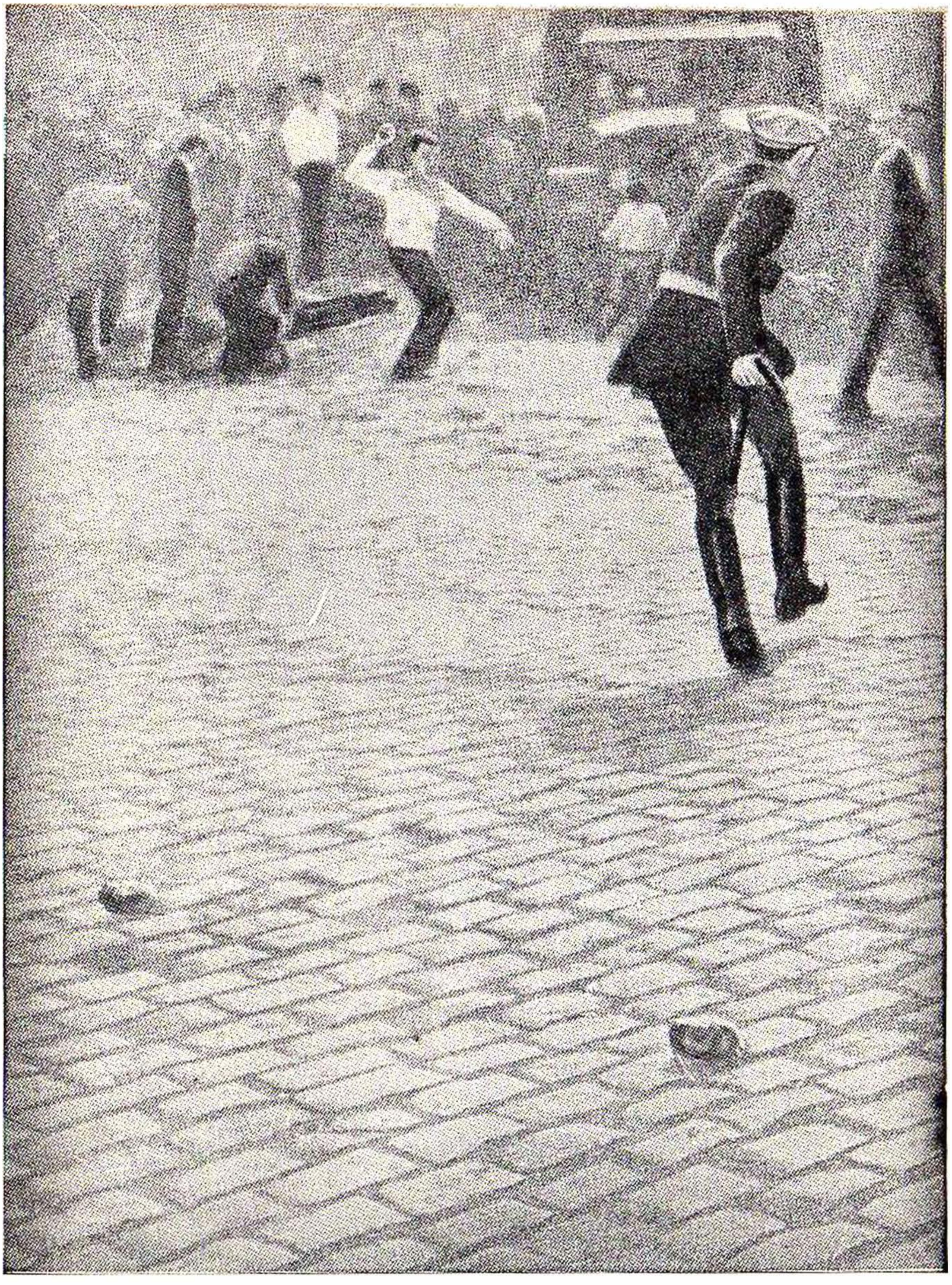
T.C. Millî Birlik Komitesi İrtibat Bürosu
ISTANBUL

Basın Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü
yayınlarından

İNKILÂBIN SEBEPLERİ...

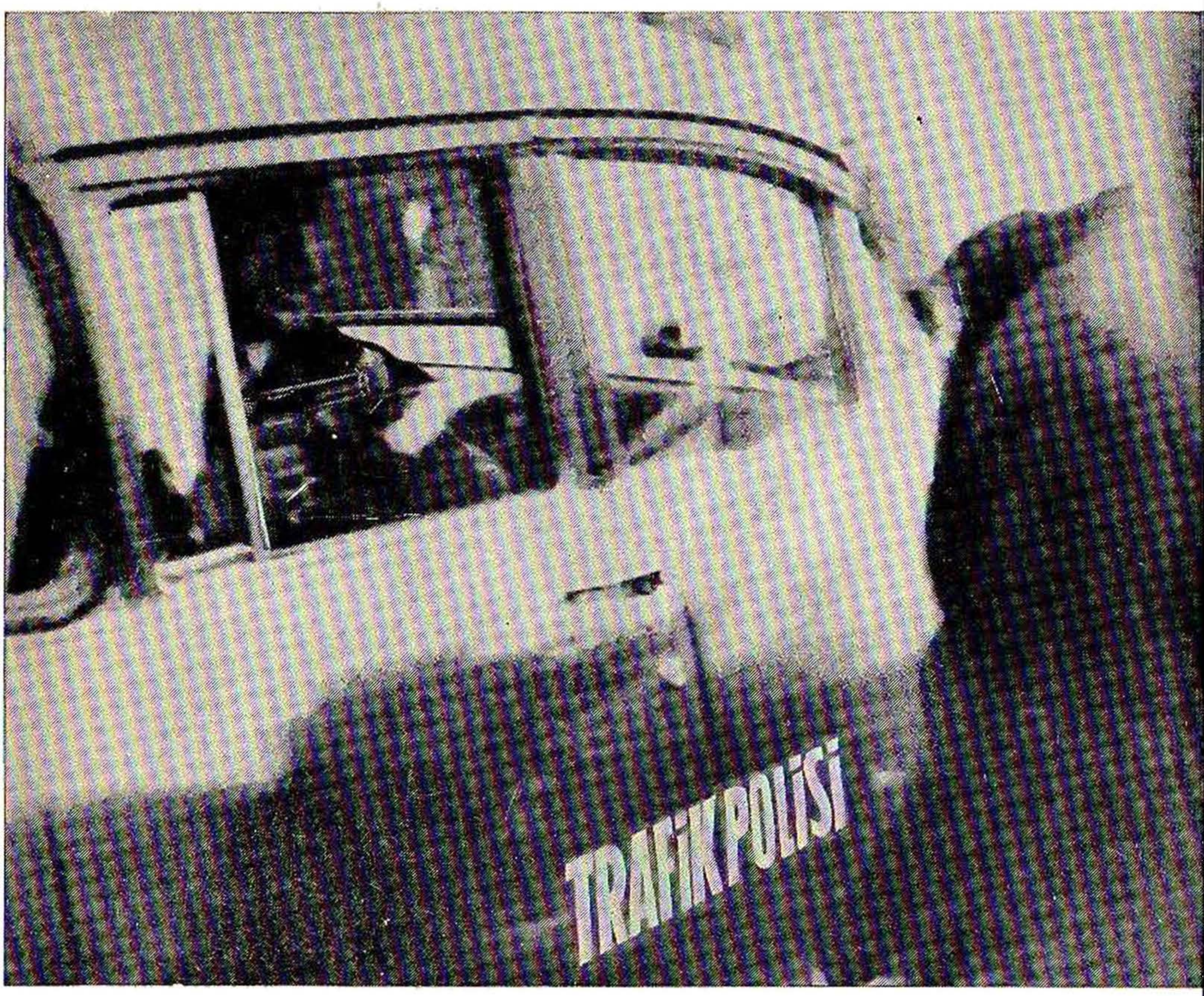

Sabık iktidarın bekçisi insafsız ve kanunsuzca kullanılan silâh ve cop idi.

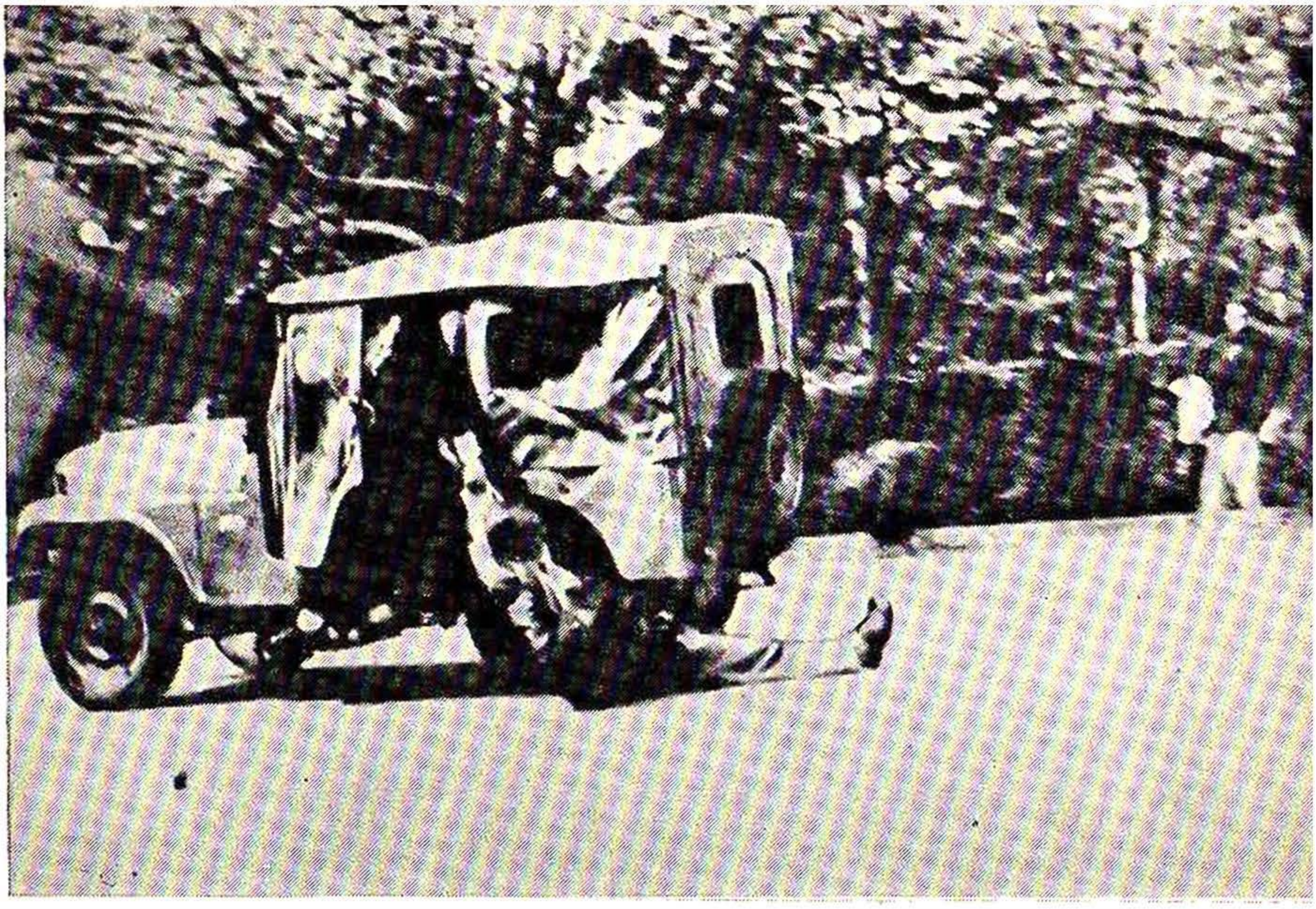
Silâha karşı taş.

Bir çok üniversite gençleri kim vurduya gitti. Silâhlar gizli yerlerden hainceye kullanıldı.

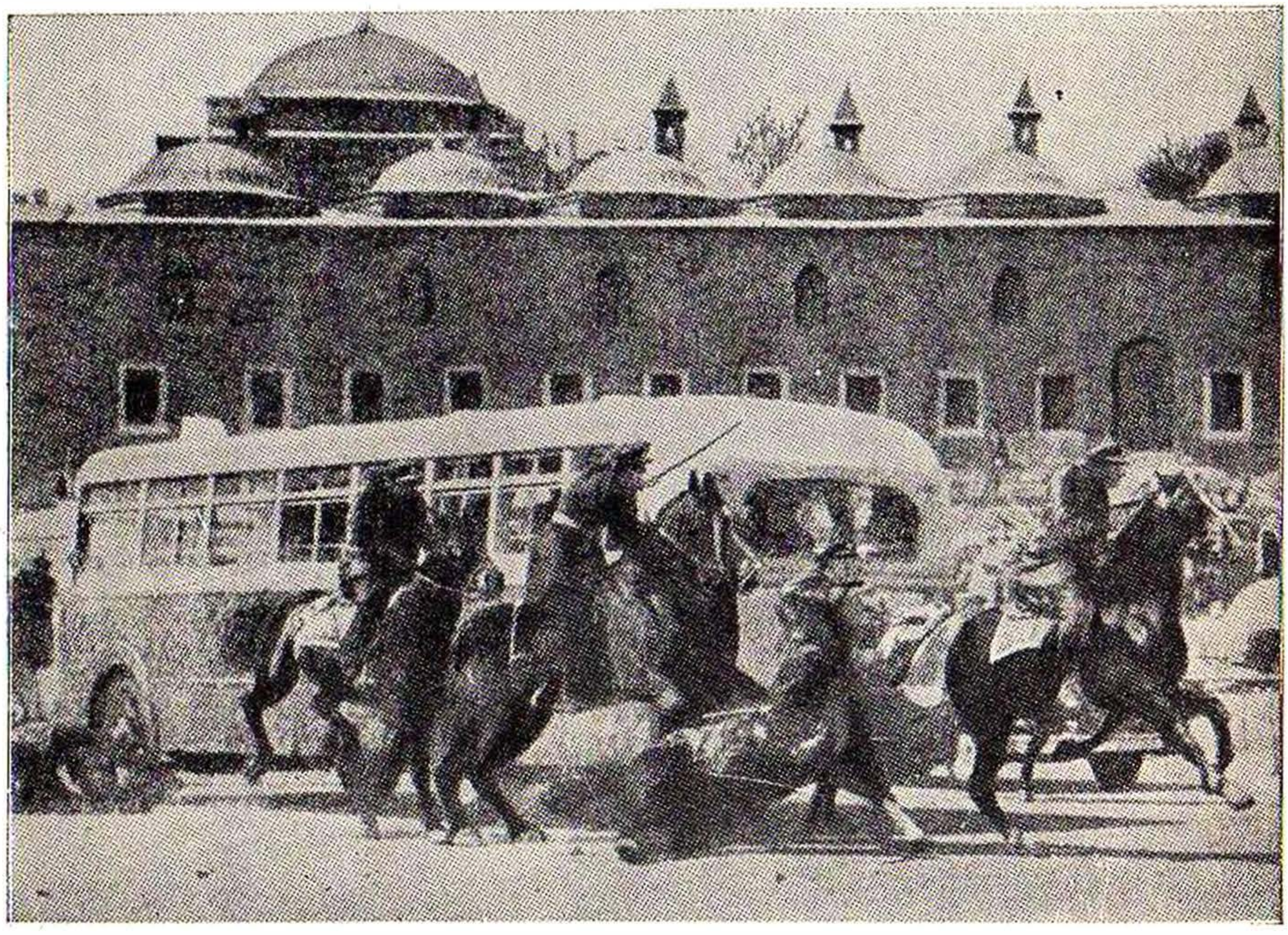

Dövüldük.

İktidar uşaklarının pençesinde böylece sürüklendik.

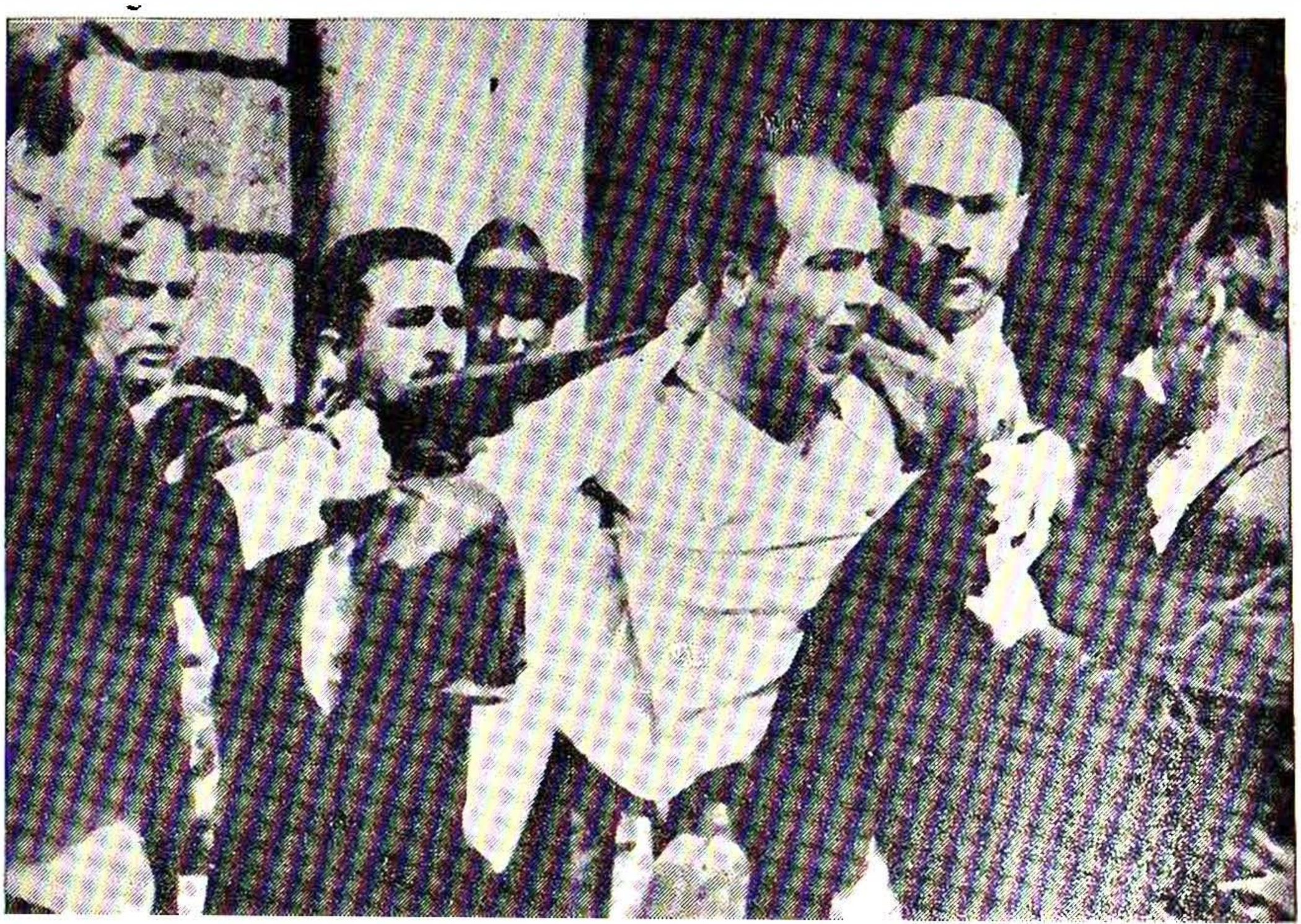

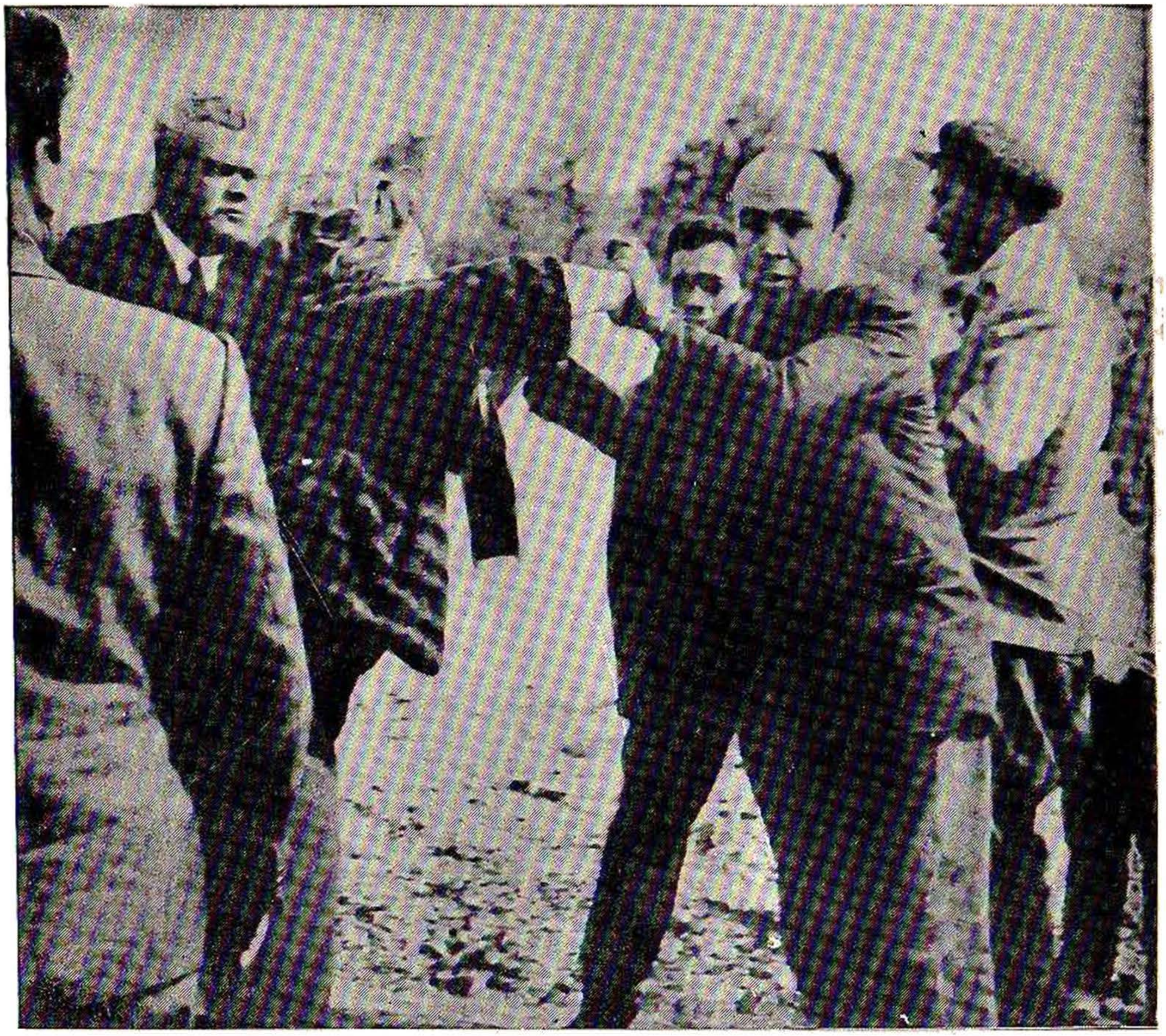
Üzerimize atlar sürüldü. Copla dövüldük ve çiğnendik.

Tartaklandık, boğazımız sıkıldı, kahrımızdan milletçe ağladık.

Yumruklandık, tokat yedik tekme yedik, fakat içimizdeki Hürriyet aşkı ile kaplanlar gibi kükredik.

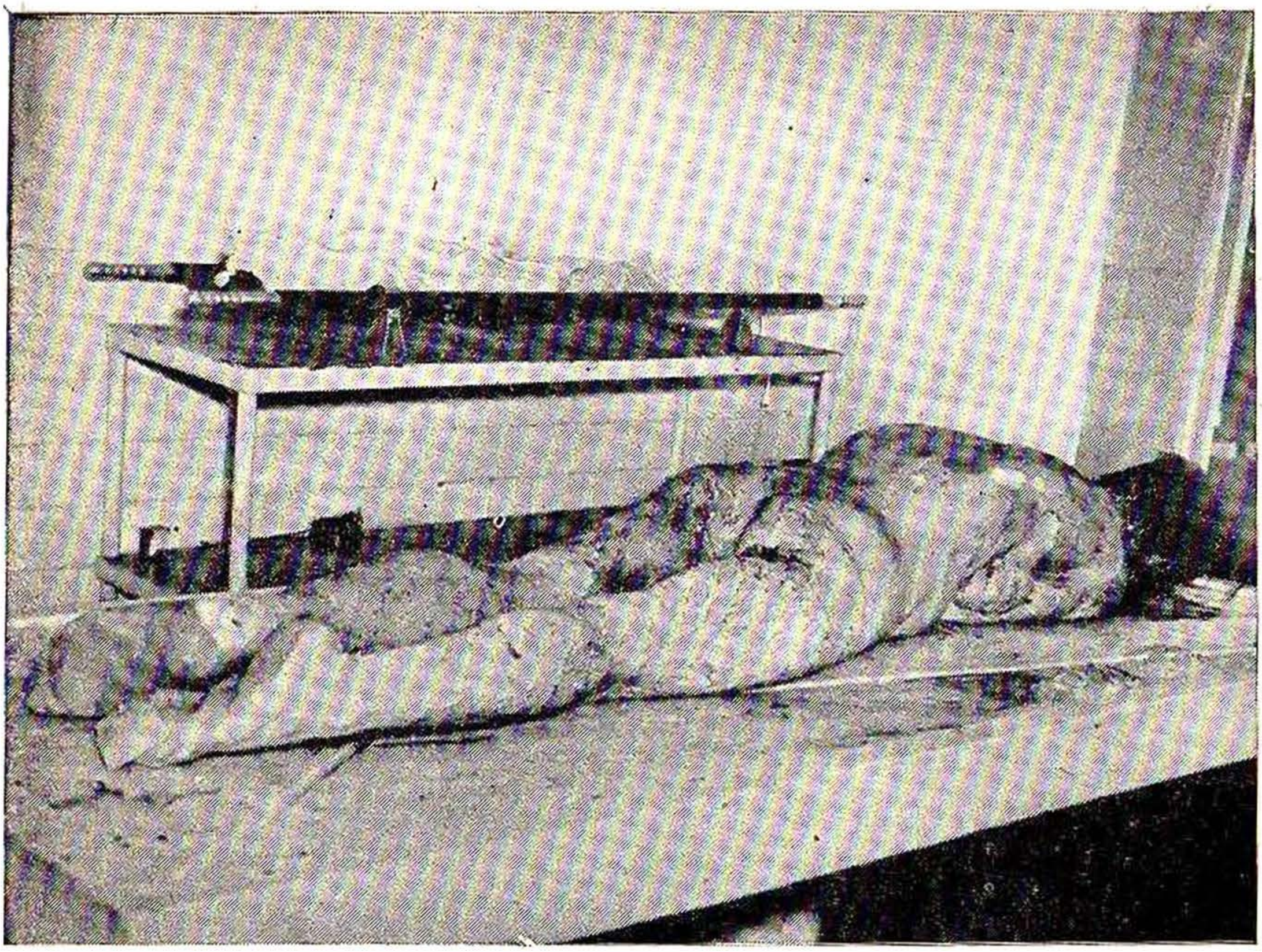

Hürriyet mücadelesine milletçe koş-
tuk. Erkekli, kadınlı boğuştuk.

Üniversiteye tabancalı, coplu polisler girdi. Rektör yerlerde sürüklendi.

Kendi Kurşunlarımızla öldürüldük.

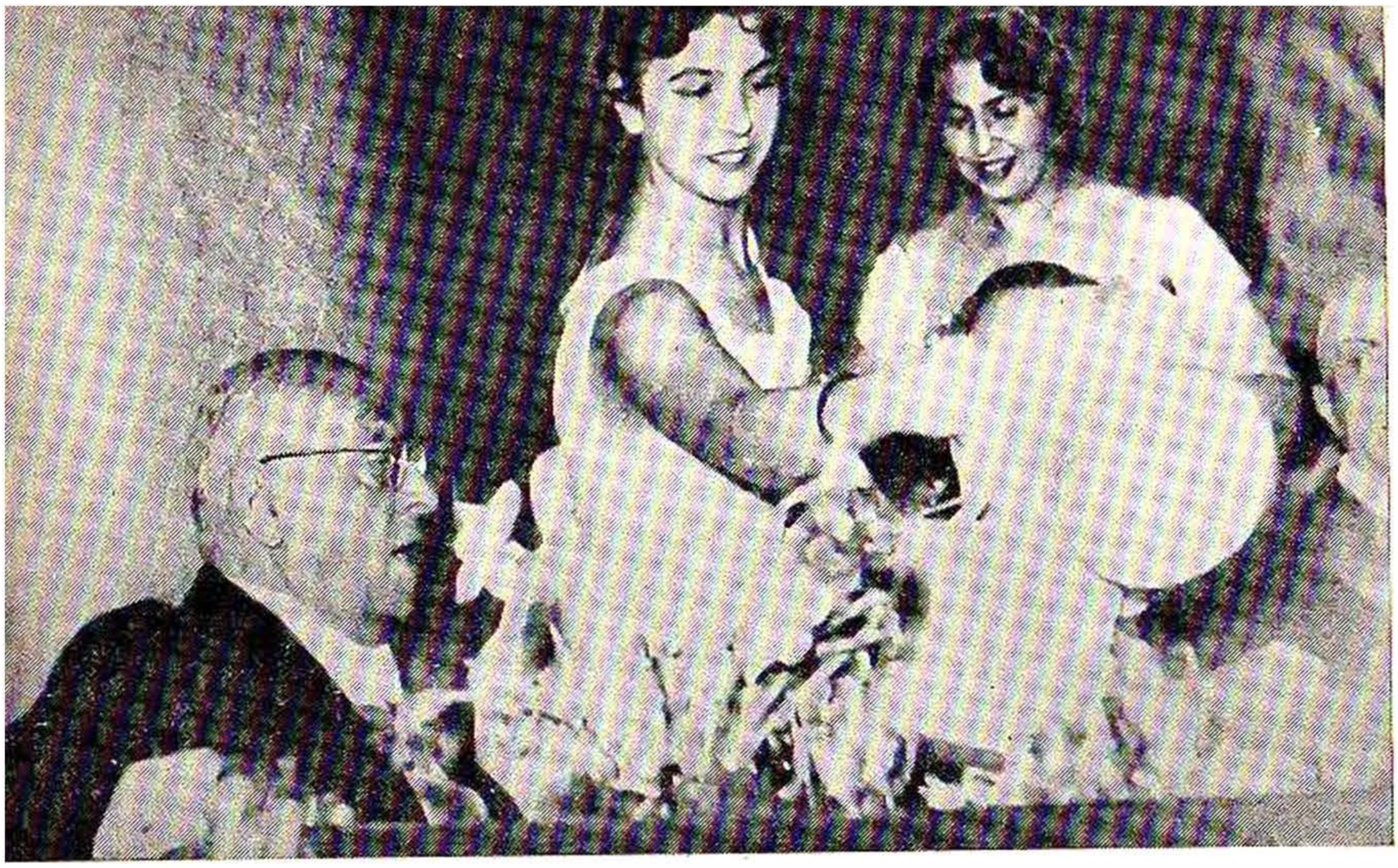

Ölmeyi bildik ve asîl milletimizin kolları üstünde Hürriyet şehitlerimizi Büyük Atatürk'ün ağuşuna koyduk.

Bütün bunların sebebi Kimdi!.. Anayasaya aykırı kanunların zalim tatbikçileri iktidar başı tarafından hararetle tebrik ve himaye edilmekteydi.

Halkımız boğazlanırken, Gençlik Kurşunlanır, yerlerde sürüklenirken ve Rektör copla dövülürken sabık Reisicumhur C. Bayar ve Hariciye Vekili F. Rüştü Zorlu sakilerin elinden viski içmekteydi.

Oturak âlemlerinde zevk ve safa etmekteydiler.

Ve nihayet 27 Mayıs İnkilâbı milletçe zaptettiğimiz heyecanımızı boşalttı. Onu gözyaşları ile karşıladık.

27 Mayıs milletimize malolmuştur. Şimdi tek bir kitle olarak milletçe Millî Birlik yolundayız.

İNKILÂBIN GEREKÇESİ

Millî Birlik Komitesi ve Türk Silâhlı Kuvvetler Başkumandanlığı tarafından yeni bir anayasa ön-projesi hazırlamak üzere Ankara'ya çağrılarak görevlendirilmiş olan İstanbul Üniversitesi Rektörü ve Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Ord. Profesörü Sıddık Sami ONAR, İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanı ve Ceza Hukuku Profesörü Naci ŞENSOY, İstanbul Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ord. Profesörü Hıfzı VELDET VELİDEDEOĞLU, İstanbul Hukuk Fakültesi Esas Teşkilât Hukuku Profesörü Hüseyin Nail Kubalı, İstanbul Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Profesörü Ragıp SARICA, İstanbul Hukuk Fakültesi Esas Teşkilât Hukuku Profesörü Tarık Zafer TUNAYA, İstanbul Hukuk Fakütesi İdare Hukuku Doçenti İsmet GİRİTLİ'den kurulmuş olan komisyon, Rektör Sıddık Sami ONAR'ın başkanlığında toplanarak aşağıdaki esasları tesbit etmiş ve Millî Birlik Komitesi Başkanlığına sunmuştur:

Bugün içinde bulunduğumuz durumu adi ve siyasi bir hükümet darbesi saymak doğru değildir. Devlet, hukuk, adalet, ahlâk, amme menfaati ve amme hizmeti fikrini temsil etmesi ve amme haklarını koruması gereken siyasi kudret maatessüf aylardan, hattâ senelerden beri bu mahiyetini kaybetmiş, şahsî nüfuz ve ihtiraslarla zümre menfaatini temsil eden maddî bir kuvvet haline gelmiştir. Her şeyden evvel hukuka bağlı sosyal bir kuvvet olması lâzım gelen devlet kudreti, bu ihtiras ve nüfuzun tahakkuk vasıtası haline getirilmiştir. Bunun içindir ki siyasi kudret, asıl devlet kuvveti olan ordusiyle, adliyesi ve barolariyle, vazifesine bağlılık göstermek istiyen memurlariyle,

üniversiteleriyle, umumî efkârın mümessili olan basını ve öteki sosyal müessese ve kuvvetleriyle her türlü mânevi bağlantısını kaybederek devletin öz ve ana müesseselerine ve Türkiyenin dünya devletler camiasında medeni bir devlet olarak lâyık olduğu yeri muhafaza etmesi bakımından olağanüstü değer ve ehemmiyette olan ATATÜRK inkılâplarına karşı düşman durumuna düşmüştür. Vatandaşlara, muhalefete, memurlara, basına yapılan tazyik, üniversite gençliğine ve üniversitenin 30 ve hattâ 40 senelik meslek hayatını idrak etmiş eski hocalarına ve büyük bir istikbal vâdederek yetişmiş ve yetişmekte olan yeni öğretim üyelerine ve yardımcılarına ve talebelerine karşı harekete geçmiştir. Şöyle ki: Kendi menfaat ve ihtirasına bağlanmayı kabul ederek meslek ve vazife şuurunu ve bunun kudsiyetini kaybeden bir takım idare âmirlerini ve polislerini veya polis kıyafetine sokulmuş meçhul kimseleri üniversiteye saldırtmıştır. Hiç bir hukuk ve idare ilminin ve hukuka bağlı devlet rejiminin kabul etmiyeceği sahalarda silâh kullandırarak masum üniversite gençlerinin ölümüne, ağır yaralanmasına ve bir kısmının sakat kalmasına sebep olmuştur. Talebesini korumak ve vazifesini görmek istiyen üniversite hocalarını, dekanlarını ve rektörünü döğdürmüş, yerlerde sürükletmiş ve yaralatmış ve bunlara medeni bir memlekette en kötü insanlara yapılmıyacak muameleleri yaptırmak suretiyle siyasi nüfuzunu devam ettireceğini zannetmiştir.

Hak ve hukukla, devlet fikriyle hiçbir alâkası olmıyan bu gibi hareketleri yaptıran bir zümre artık sosyal bir müessese sayılamazdı. Hükümet şeklindeki bu teşekkül, gerçekte, sosyal bir müessese vasfını kaybetmiş bulunuyordu. Bu vakıa hükümetin sosyal ve millî bir müessese olmaktan çıkarak şahsî bir nüfuz ve ihtiras aleti haline gelmiş bulunduğunu göstermektedir.

Meşruiyet bakımından da durum aynıdır: Bir hükümetin meşruiyeti sadece menşeinde, yani iktidara gelişinde değil, iktidarda da kendisini bu mevkie getiren Anayasaya riayeti ve

millet efkârı, ordu, kaza ve ilim müesseseleri gibi müesselerle işbirliği yaparak, hukuk nizamı içinde yaşamasiyle ve devamı ile mümkündür. Halbuki hükümet ve siyasi iktidar, bir taraftan Anayasaya tamamen aykırı kanunlar çıkarmış ve bunlara dayanmak suretiyle Anayasayı ihlâl etmiştir; kanunsuz icraatta bulunmuştur. Diğer taraftan hükümetin bir muvazene, sükun ve huzur âmili olması gerekli olduğu halde, hükümet, devlet müesseselerini, politik ve sosyal müesseseleri ve hattâ bunların içinde yaşıyan insanları birbirine düşürmek, halka ve dış âleme karşı bunları kötüliyerek bir anarşi âmili haline getirmek suretiyle meşruiyyetini kaybetmiştir.

Milleti temsil etmesi gereken Büyük Millet Meclisi de siyasi iktidar tarafından hakiki bir teşri organı olmaktan çıkarılarak şahıs ve zümre menfaatine hizmet eden bir parti grupu haline getirilmiş olmak suretiyle fiilen münfesih hale gelmiştir.

Böyle bir durum karşısında devletin ordusu, idaresi ve her çeşit müesseseleri kendilerine temel olacak devlet fikrini temsil etmek vasfını ve adı geçen müesseseler arasında muvazene amili olmak hüviyetini kaybetmiş ve böylece eski iktidar, siyasi kudretini çoktan kaybeylemiş bulunuyordu. İşte bugün ve bu sebeplerle devlet müesseselerini, içtimaî müesseseleri, siyasi kudreti ve meşru hükümeti yeniden kurmak mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Millî Birlik Komitesinin hareketini yani devlet müessese ve kuvvetlerinin idareyi ele almasını bu mecburiyetin, yani devlet nizamını bozan, halkı birbirine düşürerek anarşiye yol açan, sosyal müesseseleri işliyemez bir hale koyan ve bu müesseselerin dayandığı ahlâk temellerini yok etmeye çalışan fiili bir durumu önliyerek meşru ve sosyal nizamı tekrar kurmak ihtiyacının bir neticesi sayıyoruz.

27 MAYIS'IN MÂNASI

27 Mayıs İnkılâbı, büyük milletimizin yıllarca zaptedilmiş asîl heyecanından doğmuştur.

27 Mayıs, memleketimizi, fiili bir hukuk ve demokratik düzeye kavuşturmuş, İkinci Cumhuriyet Anayasasına fiili bir dinamizm vermiş ve onun yaşama gücü ve garantisi olmuştur.

27 Mayıs, Anayasanın himayesinden mahrum kalmış maddi ve mânevi ulusal müesseselerimizi dejenere olmaktan kurtarmış ve Anayasaya hürmetsizliği korkunç bir akibet haline getirmiştir.

27 Mayıs, halkın reyi ile gelip, halkın reyini çalarak iktidarda kalmanın ve milletimizin henüz demokratik idareye lâyık olmadığı hakkındaki sapık düşüncelerin hazin bir sonucu olmuştur.

27 Mayıs, kendi özel ve güçlü şartlarına rağmen, hukukî olmak ve hukukî kalmak vasıflarından asla fedakârlık etmiyeyerek, dünya ihtilâl tarihinde tek örnek, vazifede fedakârlığın ve nefis feragatının dev ölçüsüne tek ibret misali olarak kalacaktır.

Şanlı Ordumuz ve onun temsilcisi olan M. B. K. si, bütün neticeleri ile birlikte 27 Mayıs İnkılâbının, asîl Türk Milletine ait olduğu hususunda beslediği samimi kanaatini asla terketmiyecektir.

YASSIADA'NIN MÂNASI

Yassıada, Atatürk'ten sonra nüksetmiş şarklılık zihniyetinin, gene Atatürk ülkücüleri tarafından kabzedildiği yerdir.

Yassıada, 1950 den başlayıp, 19 Mayıs 1919 a kadar geri gitmek istiyenlerin azgın başlarına geçirilmiş bir kanun kemendidir.

Yassıada, yalancı bir evliya edası ile, Anayasayı çiğniyerek memleketi fethe çıkan din istismarcılarının hüsran ile neticelenen fütuhatıdır.

Yassıada, devleti, çiftlik kâhyası ve bir mirasyedi gibi idare zihniyetine indirilmiş sembolik bir şamardır.

Yassıada, iktidar zevki, memleket sevgisinin, partizan düşüncelerini memleket menfaatlerinin üstünde tutan demagog politikacının ibret sahnesidir.

Yassıada, seçmenlere reylerinin sahipliğini, Milletvekillerine, Mecliste kaldıracağı parmağının şuur ve idrakini sağlamıştır.

Netice olarak, Yassıada, 27 Mayıs İnkılâbımızın, onu diğer bütün ihtilâllerin üstüne çıkaran hukukî bir belgesi ve İkinci Cumhuriyet mutlu yıllarının kararmıyacak fecri olacaktır.

DÜŞÜK İKTİDAR MENSUPLARI NEDEN YARGILANMAKTADIR?

1924 tarihli Esas Teşkilât Kanununun bazı hükümlerini kaldıran ve bazı hükümlerini değiştiren Geçici 1 sayılı Kanunun birinci bölümünde de kayıt ve işaret olunduğu üzere, düşük iktidar partisini sevk ve idare edenler, Türk milletinin fert ve insanlık hak ve hürriyetlerini ve masuniyetlerinin temel direği olan Anayasayı işlemez hale getirmişler; milletin umumî arzu ve temayüllerinin bir mâkesi olan matbuatı ve muhalefet murakabesini susturmak ve boğmak suretiyle millet hakimiyeti yerine parti diktatoryasını kurmak hevesine kapılmışlar; bu maksadın temini cümlesinden olarak Büyük Millet Meclisini fiilen bir parti grupu durumuna düşürmüşlerdir.

Devletin temeline ilişkin ve memleketin hal ve istikbali bakımından son derece tehlikeli ve telâfisi imkânsız zararlar tevlit edici bu fena maksatlarını tahakkuk ettirmek için bu hain insanların başvuracakları yollar şüphesiz ki, mutlak ekseriyeti, kendilerinden olan vicdansız hempalarının teşkil ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisinden istek ve arzularına uygun kanunlar çıkararak halk nazarında sureten meşru yolda olduklarını göstermek olacaktı.

Milletin masum reyi ile Milletvekili seçilmiş; Vekil, Başvekil ve Reisicumhur olmuş bu adamların büyük ekseriyeti, ne pahasına olursa olsun, ikbalde iken keselerini doldurmak, yakın ve uzak akraba ve ahbaplarına doğrudan doğruya veya vasıtalı olarak Devlet Hazinesinden menfaatler sağlamak arzu ve gayesinde idiler. Bunun için türlü şekiller ve kombinezonlarla nüfuz ve vazife suiistimalleri yapmak, onların hiç endişe etmeden baş vurdukları yollardı.

Hesapsız gidişlerin, ilme ve ihtisasa kıymet vermeden, istişare etmeden alınan şahsî, indi ve memleketin bünyesine uymıyan yanlış kararların tatbikatı ile memleket iktisadiyatı ve sosyal hayatı günden güne bozulmuş; bunun neticesinde ferdî ve içtimaî hayatta beliren huzursuzluklar sebebiyle gerek matbuatta ve gerek muhalefet saflarında sert tenkidler başlamıştı.

Milletin derdinden habersiz, kendi zevk âlemlerine dalmış ve şeklen memleket hizmetinde görünmiye çalışan bu adamlar, rahatlarını kaçıran bu tenkidleri ve irtikâp ettikleri her çeşit nüfuz suiistimallerinin meydana çıkmasını önlemek maksadiyle bütün faaliyetlerini tedbir almıya yöneltmişlerdir.

Tedbir alma faaliyetlerini iki grupta toplamak mümkündür. Birincisi; kısa zamanda iktidar koltuğuna ısınmışlar; muayyen bir müddet için ve muvakkat olarak geldikleri bu yere devamlı şekilde temellük etmenin, bu suretle derebeylik idaresini kurmanın çarelerini aramıya başlamışlardır. Aldıkları tedbirlerin bir kısmı bu noktaya ve bu maksada mâtuftur. Her seçimde mutlaka galip gelmek için ilk plânda Seçim Kanununda, her seçim devresinde daha geniş çapta olmak üzere değişiklik yaparak vatandaşların kendi Milletvekillerini serbest seçme hakkını parça parça gaspetmişlerdir. Milletvekilleri, Seçim Kanununda 1954 ve 1957 de yapılmış değişiklik ile bunu nispeten tahakkuk ettirme yoluna girmişlerdi. Bu tedbir, 1957 seçimlerinde kifayet etmeyince ve (Demokrat Parti) kelimeleri vatandaş ekseriyetinin sinirlerine dokunmakta olduğu görülünce (Vatan Cephesi) diye kanunlara sığmıyan ve aykırı düşen fiilî bir teşekkülü meydana getirmişler; bu suretle memleketi gayet açık bir şekilde ikiye bölmüşler; kendilerinden olanlara ve kendilerine iltihak edenlere (Vatan Cephesi), diğerlerine (Münafıklar Cephesi) adını takmışlardı. Bu hareketle, memlekette tam bir partizanlık hüküm sürmiye başlamış; Devlet Radyosu, partinin bir yayın ve propaganda organı olmuştur.

Devletin ve memleketin bütün imkânları parti ve partililer

için israf edilmeye başlanmış; devlet mevkileri, krediler, ithal malları tahsisleri onlara ihsan olunmuştur.

Komiteci zihniyetli ve diktatör ruhlu bu adamların ikinci grup tedbirleri ise, bu çok vahim gidişattan ıstırap çeken vatansever münevverlerin, matbuatın ve muhalefetin ağır ve açık tenkid ve feryatlarına mâni olmıya matuftur.

Bu tedbirlerin başlıcaları şunlardır: Kafası işliyen ve memleket için kalbi sızlıyan münevver memurları, hâkimleri, üniversite profesörlerini arzu ettiği anda iş ve vazifelerinden atmak yetkisi taşıyan kanunları, riyazi ekseriyeti elinde bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirmiş; Ceza Kanununun ekseri maddelerini ihlâl etmiş ve suçlu durumdaki iktidar mensuplarının ve yakınlarının sözde şeref ve haysiyetlerini koruma maskesi altında, matbuata çok ağır ve gayri kabili tahammül cezalar koyan kanunları dahi aynı yolla elde etmiş; muhalefet lider ve mensuplarının memlekette serbest olarak seyahat etmesine mâni olmak için Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununu çıkartmış; bu suretle halk topluluklarına karşı polisin gelişi güzel ve keyfi silâh kullanmasına meydan vermiştir.

Anayasanın 78 nci maddesiyle teminat altında bulunan ve bu madde hükmüne nazaran ancak seferde, Örfi İdare zamanında veya sârî hastalıkların salgın bulunduğu devrelerde kayıt ve şart altına alınabilecek ve bunun haricinde hiçbir suretle takyidata tâbi tutulmıyacak olan ferdin seyahat hürriyeti, Anayasayı ihlâl eden bu Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa dayanılarak ve hattâ bu kanundaki şartlar keyfi olarak ileri götürülüp çiğnenmiştir.

Artık bu devrede, gerek çıkarılan kanuna istinaden ve gerek fiilen alınan her tedbir, memleket münevverlerinin, vatanseverlerinin ve muhalefetin azmi karşısında kifayet etmeyince, yeni ve çok şenî tedbirlere başvurulmuş, bu cümleden olarak Anayasanın 77 nci maddesindeki sarahata rağmen, neşredilmeden

evel, gece yarıları matbaalar basılmak suretiyle gazeteler fiilî ve zorba bir sansüre tâbi tutulmuş; Ana Muhalefet Parti liderinin defaat ile hayatına kasdedilmiş ve Zile, Uşak, Turgutlu, Topkapı ve Kayseri hâdiseleri bu kararın fiiliyata intikali için yaratılmıştır.

Bu hunharca teşebbüs ve icraatın da bir fayda vermediğini gören iktidar başları muhalefeti ve muhalif gazeteleri katî şekilde ve tamamen ezmek için yine Anayasanın 6, 7 ve 8 nci maddelerini çiğniyerek, ekseriyette olan parti grupu vasıtasiyle Büyük Millet Meclisini ve onun seçtiği 15 kişilik Tahkikat Encümenini hâkim mevkiine çıkarmış, bu encümeni ağır ve geniş ceza ve tedbir selâhiyetleriyle teçhiz ederek yaptırdığı taraf tutucu tahkikat sonunda Cumhuriyet Halk Partisi ile kendisine muhalif basını ölüme mahkûm etmek istemiştir. Fakat, bu hareketin ardındaki mânayı derhal sezmiş olan Atatürk gençliği toplu şekilde sesini duyurmıya başlamış; Halk'tan ve Ordu'dan gördüğü teşvik ve müzaheret ile şahlanmıştır.

28 Nisan'da İstanbul, 29 Nisan'da ise Ankara Üniversitelilerine karşı ateş edilmek suretiyle silâhla girişilen tenkil hareketleri ve 27 Mayısa kadar devam eden nümayişlerde, gençliğe ve halka reva görülen kanunsuz tevkifler ve yolsuz hareketlerle on senedir işledikleri suçlara çeşit ve ağırlık bakımından birçoklarını daha ilâve ederek hiçbir kuvvetin sökemiyeceğini sandıkları iktidar koltuklarından Şanlı Ordu'nun çelik eli ile fırlatılıp atılmışlardır.

27 Mayıs İnkılâbı ile bir anda sukut etmiş olan bu iktidar mensupları, başta eski düşük Reisicumhur olmak üzere, Başvekil, Vekiller ve bu düşük iktidarın Milletvekilleri ve onların suçlarına iştirak edenler önümüzdeki günlerde yargılanacaklardır.

Bunlar, Büyük Millet Meclisindeki ekseriyetlerine dayanarak muhtelif tarihlerde çıkardıkları kanunlarla, devletin temel teşkilâtını ve demokratik bir idare tarzı olan Cumhuriyetin ana

müesseselerini kuran, Türk vatandaşlarının tabiî hak ve hürriyetlerini belirten ve bu hürriyetleri koruyan Anayasayı tebdil, tağyir ve ilgaya tevessül etmişlerdir. Çünkü, bunlar; Anayasanın 103 ncü maddesindeki sarahate rağmen, Anayasaya aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununu, matbuata kilit vuran Matbuat Kanununu, 15 kişilik Tahkikat Encümeninin yetkilerini artıran kanunu çıkarmışlardır.

Yargılanacaklardır, zira bunlar, Zile'de, Uşak'da, Turgutlu'da ve Kayseri'de Muhalefet Liderini öldürmek için pusu kurmuşlar, muhalefetin, memleketi dolaşma hürriyetini baltalamak ve onları yıldırmak için Geyikli ve Yeşilhisar hâdiselerini yaratmışlardır.

Zira bunlar: devlet hizmetlerinde sarfedilmek üzere ellerine emanet edilmiş devlet parasını çalmış veya keyiflerinde harcamışlardır. Türlü nüfuz suistimalleriyle kendilerine ve yakınlarına menfaat sağlamışlardır. Bu suretle her mahallede veya semtte milletin iliklerini emerek gayri meşru yollardan kısa zamanda milyonerler türetmişlerdir.

Düşük iktidar mensupları, birlikte veya ferden vazifelerini suiistimal ederek kredi ve döviz yolsuzlukları yapmak; memleket için hayati ehemmiyeti olan kıymetli dövizlerin harice kaçmasına sebebiyet vermek veya bunları bizzat yabancı memleket bankalarında namlarına yatırmak suçlarından da yargılanacaklardır.

Yine bunlar; ayarsız ve kararsız Kıbrıs siyasetlerinin tatbikatı cümlesinden olarak İngiltere ve Yunanistan üzerinde baskı yapmak kasit ve niyeti ile tertip ettikleri 6-7 Eylûl Hâdiseleri dolayısiyle memleketin harici itibarını zedelemek ve bu hâdiseler sırasında milyonlarca lira kıymetindeki millî servetin heba olmasına ve Devlet Hazinesinden bu zararların ödenmesine sebep olmak suçlarından dolayı da yargılanacaklardır.

Ayrıca, bunlar 1957 seçimlerinde mahallî yolsuzluklara teşebbüs dahi etmişlerdir.

İslâm dinini ve din adamlarını partizan gayelere kullanmışlar; yobaz ve softalara aynı gayelerle taviz vermişlerdir.

(Vatan Cephesi) teşkili suretiyle Türk vatandaşlarının ikiye ayrılmasını temin ve teşvik etmişler; kendi adamlarını silâhlandırmak ve teşkilât kurmak suretiyle birbirini kırmasına zemin ve imkânlar hazırlamışlardır.

İşte bu korkunç komitacılar, işbu ağır suçlardan da yargılanacaklardır.

Dört senelik muhalefet devrelerinde, memleketin her karış toprağını çiğniyerek halka güzel nutuklar veren ve ideal bir idare tarzı ve nurlu istikbal ümitleri vadeden bu insanların on senelik nispeten kısa iktidar devresinde bu kadar çok ve çeşitli suç işlemiş olmalarına hayret etmemek, ileri hamleler için heder edilmiş, kaybolmuş, bu on seneye acımamak, onu hüsranla yâd etmemek mümkün değildir.

Bunların en büyük suçu, milleti aldatarak masum reylerle iktidara gelip koltuklarına oturduktan sonra buradan yine millet reyi ile inmeye kalben rıza göstermemiş, tasavvur edilemiyecek bir temerrüt, hiyanet ve hattâ vahşete tevessül etmelerindedir.

Ayrıca ilâhi adaletin bundan dolayı yakalarını bırakmıyacağı muhakkaktır.

YARGILANACAKLARI SUÇLAR

Düşük iktidarca işlenmiş olup Yüksek Adalet Divanı huzurunda duruşmaları yapılacak olan mazınunları ve suçlarını şu şekilde bir sıra içinde belirtmek mümkündür.

DÜŞÜK CUMHURBAŞKANI CELÂL BAYAR

Anayasanın 41 nci maddesine göre, düşük Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Büyük Millet Meclisine karşı hiyaneti vataniye suçundan dolayı mesul bulunmaktadır.

Reisicumhurluk makamını 10 sene müddetle işgal etmiş bulunan ve intihabı akabinde Reisicumhur sıfatiyle Anayasada gösterildiği veçhile, Türk Devletine teveccüh edecek her türlü tehlikeyi men'e, Türkiyenin şan ve şerefini vikayeye yemin etmiş olan bu adam bir Devlet Reisi olarak değil bir Parti Başkanı olarak vazife görmüş ve tarafsız bir şahsiyet olarak bulunması icabederken, Demokrat Parti başlıklı bastonunu gülünç bir iftiharla taşıdığı ibretle görülmüştür.

Düşük Cumhurbaşkanının Millî İnkilâp Hareketini zaruri kılan fiillerini göz önünde bulunduran Millî Birlik Komitesi kendisinin muhtelif suçları arasında bilhassa Türk Ceza Kanununun 125, 141-3, 146 ve 149 ncu maddelerindeki suçları işlediği neticesine varmış bulunmaktadır.

Bunlar devletin istiklâlini tenkis veya birliğini bozmak, içtimaî bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü zor ve şiddetle tesis, Anayasayı tağyir, tebdil veya ilga ve Büyük Millet Meclisini iskata cebren teşebbüs ile halkı yekdiğeri aleyhine silâhlandırarak mukateleye teşvik suçlarıdır.

Birçok ecnebî, hukuk müellifi Anayasayı gayri meşru olarak her türlü çiğneyişin Vatana ihanet telâkkisi gerektiği fikrindedirler. Bu sebepledir ki, düşük Reisicumhur Celâl Bayar, vatana ihanet suçunu işlemiş ve Millî Birlik Komitesi kendisini vatana ihanet suçundan yargılamak üzere, Yüksek Adalet Divanına sevkini karar altına almış bulunmaktadır.

DÜŞÜK BAŞBAKAN ADNAN MENDERES

Başbakanın, Bakanlar Kurulu Reisi olarak kabine ve müşterek olarak Mecliste beraber işlediği Anayasaya aykırı fiil ve

hareketler ile 15 kişilik Meclis Tahkikat Komisyonu teşkili ve bu komisyonun faaliyetine müteallik olup Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesine mümas bulunan suçları dışında şahsen mesul olduğu suçları da mevcuttur.

Bunlar:

a. Memleketin yüksek menfaatleri icabı örtülü ödenek namı ile ayrılmış ve sarfı selâhiyeti Başbakana bırakılmış bulunan tahsisatı mestureyi keyfi bir şekilde gayesi dışında usulsüz sarfetmesi ve bu tahsisattan şahsen faydalanmasiyle.

b. Gayri meşru münasebetlerinin eseri olan ceninleri ana karnında iken düşürtmesi ve yeni doğmuş bir çocuğu öldürtmesi suçlarıdır.

DÜŞÜK BAKANLARIN D. P. MİLLETVEKİLLERİNİN TOPLUCA VE HÂDİSESİNE GÖRE FERDEN MESUL OLDUKLARI SUÇLAR

a. Anayasaya aykırı fiil ve hareketler ve 15 kişilik Meclis Tahkikat Komisyonu teşkili ile bu komisyonun faaliyetine müteallik hadiseler. Bu kısım giriş faslında izah edildiği şekilde Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesine mümas bir suç teşkil eder mahiyettedir.

b. Topluca veya teker teker görevlerini kötüye kullanmak suretiyle, Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesine mümas harekette bulunmak ve nüfuzlarını kötüye kullanmak suretiyle kredi ve döviz suiistimalleri suçlarını işlemek ve muhtelif yollarla sair menfaatler temin etmek. Bu kısma da Ceza Kanununun suistimal, zimmet, rüşvet ve irtikâp suçları girer ki, hâdiselere göre, tesbit ve şahıslara göre tâyini mahkemenin vazifesi cümlesindendir.

c. 28 Nisan 1960 dan 27 Mayıs 1960 a kadar geçen devre içinde vukua gelen cinayet hadiseleri. Bu hadiselere iştirak nispetlerine göre katil suçundan, vazifeyi suiistimal suçuna kadar muhtelif derecelerdeki suçları işlemiş bulunmaktadırlar. Tahkikat sonunda bu suçlara iştirak edenlere suçluluk derecelerini tesbit ve duruşma sonunda da cezalandırmak kabil olacaktır.

d. Muhalefete karşı Anayasaya mugayir bir şekilde girişilen ve memleket ölçüsünde hâdiseler yaratan münferit vakalar: Uşak, Topkapı, Zile, Geyikli, Turgutlu, Kayseri ve Yeşilhisar olayları.

Bu olaylarda suçları bulunan şahıslar ayrı ayrı tahkikatlar sonunda tesbit edilerek iştirak nispetleri ve suçluluk derecelerine göre cezalandırılacaktır.

e. 6-7 Eylül hâdiseleri.

f. 1957 Seçim yolsuzlukları.

g. Dinin partizan maksatlarla istismarı.

h. Vatan Cephesi teşkili suretiyle Türk vatandaşlarının ikiye ayrılmasına matuf fiil ve hareketler. Bu arada Vatan Cephesi mensuplarının ve bunlara yakın güruhların silâhlandırıldıkları husus sübuta erecek olursa, düşük iktidara mensup Vatan Cephesi kurucuları ve bu hareketlerin tertipçileri eylemlerine uyan Türk Ceza Kanununun 149 ncu maddesine göre teçziye edilmek üzere yargılanacaklardır.

LÜTFEN AŞAĞIDAKİ GİBİ HAREKET EDİNİZ

1. MÜZEDE:

a. Bir gün evvel M. B. K. İrtibat Bürosuna uğrayarak giriş kartınızı damgalatıp Danışma Bürosuna teslim ediniz.

b. Giriş kartınızdaki numaranızı yazacağınız küçük bir kâğıdı resimli nüfus cüzdanına veya hüviyetinize yapıştırınız. Adaya gideceğiniz gün Dolmabahçe Deniz Müzesindeki Danışma Bürosuna verip Adaya giriş kartınızı alınız ve sol yakanıza iliştiriniz.

c. Üzerinizde ses kayıt cihazı, filim ve fotoğraf makinesi, kesici veya patlayıcı silâh veya tahrip maddesi bulundurmayınız.

d. Hareket yerleri ve saatleri:
Müzeden Adaya:
Adadan Müzeye :
} Ayrıca bildirilecektir.

e. Hoparlörlerle verilecek talimata dikkat ediniz.

2. VAPURDA:

a. Giriş kartınızdaki vapur yer numaranıza oturunuz.

b. Tuvaletten başka sebeple salonu terketmeyiniz.

c. Hoparlörlerle verilecek talimatlara dikkat ediniz.

d. Vapurun şeması için (EK.) bakınız.

3. ADADA:

a. Adada yasak bölge tel örgülerle çevrilmiştir. Tel örgülere yaklaşmayınız.

b. Vapurdan iner inmez doğruca mahkeme salonuna gidiniz ve giriş kartındaki numaraya oturunuz.

c. Mahkeme salonunda dolaşmayınız, lehte ve aleyhte tezahürat yapmayın ve yüksek sesle konuşmayınız.

d. Salonda sigara içmeyiniz.

e. Vazifelilerin faaliyetlerine mâni olmayınız.

f. Haberleşme ihtiyacınız için P. T. T.'ye müracaat ediniz.
g. Yeme ve içme ihtiyaçlarınız için BÜFE'ye gidiniz.
h. Şüpheli ve bilgisiz olduğunuz hususlar için "DANIŞMA" ya müracaat ediniz.
k. Dönüşte ADA'da kalmamaya, vapuru kaçırmamaya dikkat ediniz.
l. Dönüşte vapurdaki vazifeli subaya kartınızı iade ederek nüfus cüzdanınızı veya hüviyetinizi alınız.
m. Adadaki yerleşme tertibi için (EK.) bakınız.
n. Hoparlörlerle verilecek talimata dikkat ediniz.

4. KÖTÜ HAVALARDA İSTANBULA DÖNÜŞ MÜMKÜN OLMADIĞI ZAMAN HAREKET TARZI:

a. Yemek ve yatma işleriniz plânlanmıştır.
b. Tel örgülere katiyen yaklaşmayınız. Nöbetçiler ateş eder.
c. Adada ateş yakmayınız.
d. Hoparlörlerle verilecek talimata dikkat ediniz.

5. ÖNEMLİ HUSUSLARI BİR DAHA HATIRLAYINIZ:

1. Adaya giderken üzerinizde fotoğraf makinası, kesici ve patlayıcı silâh veya infilâk maddesi bulundurmayınız.
2. Adada tel örgülere yaklaşmayın, ateş yakmayın ve denize girmeyiniz.
3. Mahkeme salonunda dolaşmayın, lehte ve aleyhte tezahürat yapmayın, vazifelilerin faaliyetlerine mâni olmayınız.
4. Dönüşte vapura yetişiniz, Adada kalmayınız.
5. Salonda sigara içmeyiniz.
6. Şahitler, avukatlar, hakim ve sanıklarla temas teminine çalışmayınız.
7. Adaya yiyecek ve içecek götürmeyiniz.
8. Kılavuzlara, mahalli özel talimatlara, panolara dikkat ve riayet ediniz.
9. Hoparlörlerle ilân edilecek yasaklara dikkat ediniz.

YASSIADA'NIN TARİHÇESİ

Burgaz adasının 2,5 mil batı cihetine düşen Yassıada, kayalık bir dağ olup 47 metre yükseklik 180 metre genişlik ve 280 metre uzunluğundadır.

Tarihte Yassıada ismine ancak milâttan sonra 4. asırdan itibaren tesadüf edilir. Buna sebep de bu asırda Yassıadaya sürgün edilen Ermeni Katalikosu Büyük Nerses olmuştur.

Yassıadanın bundan evvelki tarihi karanlıktır. Aziz Nerses 4. asırda Yassıadaya sürüldüğü zaman herhalde adada bazı binalar mevcuttu. Bugün kalıntılarını gördüğünüz yeraltı zindanları o zamandandır. Fakat belki de o zamana kadar bu adaya sürülenlerin en meşhuru Nerses olmasından ötürü Yassıada tarihe geçmiştir.

Milâdi 4. asırdan sonra Yassıada uzun bir müddet terk edilmiş veya o zamanın tarihçileri Yassıadadan hiç bahsetmemişlerdir. Bu sükût 9. asra kadar devam eder.

Fakat 9. asrın son yarısında takriben 860 senelerine doğru Bizans İmparatoru Teofilos devrinde, daha sonraları Şark Kilisesi reisi olan İgnatius tarafından Yassıadada Kırk Azizler namına bir kilise ile Meryem Ana için bir mihrap yaptırıldı.

Böylece Yassıada dinî bir yer olmuştu. İgnatius tarafından yaptırılan kilisenin altında 4 tane büyük ve geniş mahzen vardı. Bunlar 10. asırdan itibaren tekrar hapishane olarak kullanılmağa başlandı. İgnatius'un Kırk Azizler namına

inşa ettirdiği bu kilise hakkında bir Bizans tarihçisi şu malûmatı verir.

"Adanın ortasındaki meydanda, Kırk Azizlere vakfedilmiş bir kilise mevcuttu. Rus ismi ile anılan İskitler, Karadeniz yolu ile Boğaza kadar sokulduklarında İstanbulun bütün kiliselerini ve şehir civarındaki adacıkların manastır ve köylerini dahi yağma edip bulduklarını çaldıkları sırada, bu kilisenin de mukaddes kısmını tahrip ettiler ve hattâ Patriğin 22 adamını da katlettiler».

10. asırda bu zindan yeniden amansız bir ıstırap mahalli olduğu zaman saray mensupları ile kiliseyi inşa ettiren Ignatius arasında bir gerginlik hâsıl oldu. Bu gerginlik halkı ve saray mensuplarını ikiye böldü. Birtakım kargaşalıklar çıktı. Bunun üzerine İmparator, Kizik metropoliti Amphilikus ile Patraslı Teodoros'u Yassıadaya gönderdi. Neticenin ne olduğu bilinmez.

Yalnız mezkûr kilise 12. asra kadar sapasağlam kaldı. İmparator Manuel Komnen de Yassıadaya kıymet ve itibar vererek onu himayesine bile almıştır.

14. asırda İskitler İstanbula indiklerinde bu kiliseyi yağma edip yukarda bahsedildiği şekilde Patriğin 22 adamını öldürdüler ve adayı ateşe verdiler.

15. asrın başlarında takriben 1412 yazında Yassıada civarında Yıldırım Bayazıd'ın oğullarından Musa Çelebi, Jan Paleolog'un oğlu Manuel ile deniz muharebesi yapmıştır.

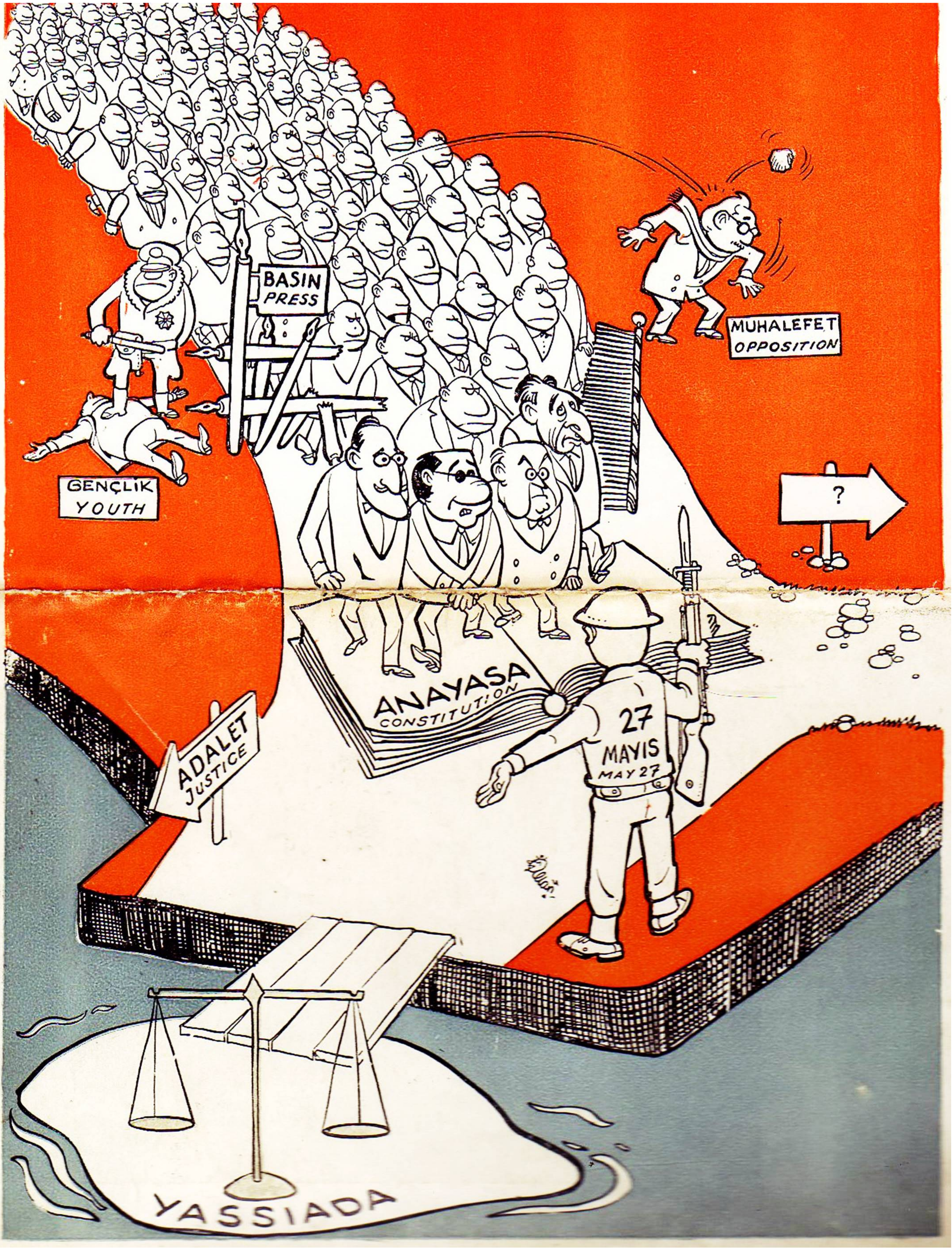
Bundan sonra İstanbulun Türkler eline geçmesinden 19. asrın ortalarına kadar ada yine kendi haline terk edilmiş ve Bizanslılar devrinde yapılıp kalmış birçok binaların harabeleşmesine, define arayıcıların tahripkâr çalışmalarına sahne olmuştur.

Zamanın İngiliz Sefiri Sir Henry Bulwer bu adayı beğenerek 1850 senesinde Padişah Sultan Abdülmecid'den bina

İnşa etmek, bağ ve bahçe yetiştirmek üzere Yassıadayı satın aldı.

Adada iki adet bina yapıldı. Binalardan birisi adanın batı tarafında diğeri ise merkezinde bulunuyordu.

Yassıada İngiliz Sefirinin uhdesinde iken hafriyat yapılmış ve bir lâhit bulunmuştur. Bu lâhit sözde çok zengin mücevherlerle süslü bulunduğu için sefirin adamları arasında ihtilâf çıkmış ve bu şayia saraya kadar intikal etmiş. Bunun üzerine Padişah, sefire, adayı bir Türke terk etmesini emretmiş. Bilâhara ada Mısır Hidivi İsmail Paşaya satılmıştır. 1947 yılında Dz. K. K. lığı tarafından satın alınarak bugünkü haline getirilmiştir.

BASIN
PRESS
MUHALEFET
OPPOSITION
GENÇLIK
YOUTH
?
ANAYASA
CONSTITUTION
ADALET
JUSTICE
27
MAYIS
MAY 27
YASSIADA